

ส่วนที่ 3

การดำเนินการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

การดำเนินการนิเทศภายในเชิงระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โรงเรียนวัดเสด็จได้จัดกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1.2 การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1.3 การสร้างและพัฒนาสื่อและเครื่องมือสำหรับนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1.4 การกำหนดบทบาทและหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียน

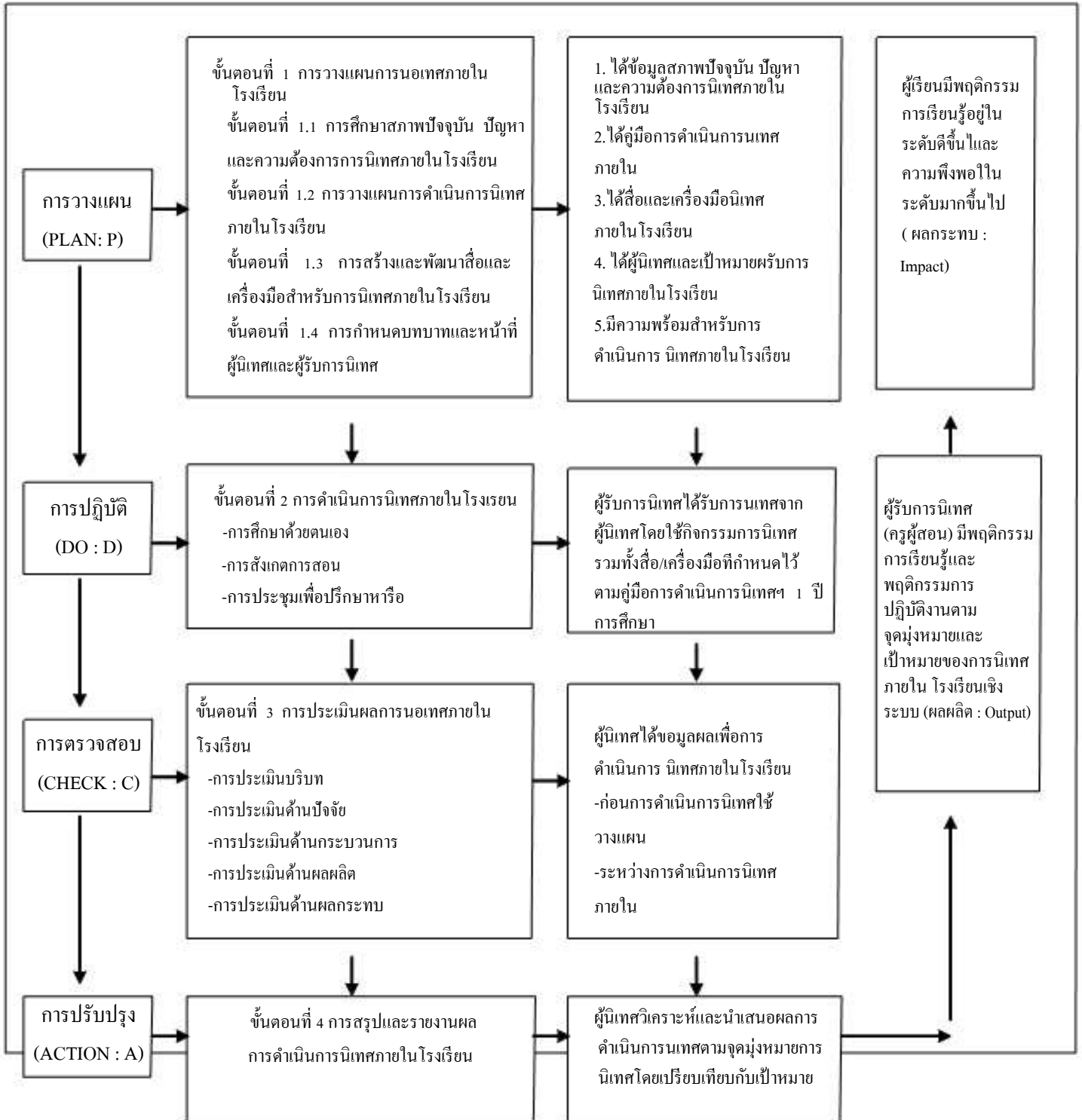
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

ในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนครูผู้สอน ของโรงเรียนวัดเสด็จ เสนอดังภาพประกอบ ดังนี้

ผังแสดงกระบวนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โรงเรียนวัดเสด็จ

การดำเนินงานนิเทศภายในตามแผนผังการนิเทศภายใน

โรงเรียนวัดเสด็จได้ดำเนินการตามแผนการนิเทศภายในโรงเรียนตามขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ของโรงเรียนวัดเสด็จได้ดำเนินการตามขั้นตอนในรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน โรงเรียนดำเนินการ SWOT หาจุดดี จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคในการจัดการศึกษาสภาพของโรงเรียน ทำการสำรวจความต้องการในการพัฒนาครู ด้วยแบบสำรวจความต้องการในการพัฒนา ครู เพื่อให้ทราบทิศทางและความต้องการของครูในการพัฒนาตนเองและให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนในการ พัฒนา หรือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ความรู้ให้ครู เพื่อได้รับการพัฒนาที่ตรงเป้าหมายของการพัฒนา ออกทั้ง เป็นการ ประหยัดทรัพยากรทางการศึกษา

ตารางแสดงกิจกรรมการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการนิเทศภายในโรงเรียนวัดเสด็จ

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
1	กิจกรรม SWOT โรงเรียน	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน 2555	แบบการ SWOT
2	กิจกรรมสำรวจความต้องการ การพัฒนาของครู	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน 2555	แบบสำรวจความ ต้องการการพัฒนาครู

ขั้นตอนที่ 1.2 การวางแผนการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนดำเนินการกำหนดยุทธศาสตร์ □การนิเทศภายใน ปฏิทินการนิเทศภายใน จัดทำแผนการนิเทศภายในของโรงเรียนวัดเสด็จ มีการกำหนดคณะกรรมการการนิเทศภายใน โรงเรียน

ตารางแสดงกิจกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์ การจัดทำแผนการนิเทศภายในโรงเรียนวัดเสด็จ

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
1	กิจกรรมกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน 2555	รูปแบบแผนนิเทศ ภายใน
2	กิจกรรมการกำหนด คณะกรรมการนิเทศภายใน	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน 2555	คำสั่ง
3	กิจกรรมการกำหนดปฏิทินการ นิเทศภายใน	ฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการ	เมษายน 2555	แบบปฏิทินการนิเทศ ภายใน

ขั้นตอนที่ 1.3 การสร้างและพัฒนาสื่อและเครื่องมือสำหรับนิเทศภายใน โรงเรียน

โรงเรียนดำเนินการสร้างและพัฒนาสื่อและเครื่องมือสำหรับการนิเทศภายใน โรงเรียนตามแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยสื่อเอกสาร สื่อคอมพิวเตอร์ และแบบติดตามประเมินผลการนิเทศภายใน

ตารางแสดงกิจกรรมการสร้างและพัฒนาสื่อ และเครื่องมือสำหรับการนิเทศภายในโรงเรียนวัดเสด็จ

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
1	สร้างและพัฒนาสื่อการนิเทศภายใน	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน 2555	เอกสารความรู้สื่อด้านคอมพิวเตอร์
2	สร้างแบบนิเทศภายในต่างๆ	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน 2555	เอกสารบันทึกการนิเทศด้านต่างๆ
3	สร้างแบบติดตามผลการนิเทศภายใน	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน 2555	เอกสารติดตามผลการนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 1.4 การกำหนดบทบาทและหน้าที่ผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศภายใน โรงเรียน

โรงเรียนดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน โดยกำหนดบทบาทของผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายใน และบทบาทของผู้ที่รับการนิเทศภายใน โรงเรียน เพื่อให้ทราบบทบาทของตนเองในการนิเทศภายใน

ตารางแสดงกิจกรรมการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศภายในและผู้บริหารนิเทศภายในโรงเรียนวัดเสด็จ

ที่	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
1	กำหนดบทบาทของผู้นิเทศภายในโรงเรียน	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน 2555	คำสั่งโรงเรียน
2	กำหนดบทบาทของผู้รับการนิเทศภายในโรงเรียน	ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ	เมษายน 2555	คำสั่งโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศภายใน โดยโรงเรียนวัดเสด็จได้กำหนดปฏิทินการนิเทศภายในวันประชุมประจำเดือนด้วย เนื่องจากมีบุคลากรน้อยและมีภาระงานมาก จึงดำเนินการนิเทศภายในหลังจากการประชุมประจำเดือน มีการทบทวน ชักถาม และติดตามผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในตามปฏิทินการนิเทศภายใน โดยโรงเรียนวัดเสด็จได้กำหนดปฏิทินการนิเทศภายในวันประชุมประจำเดือนด้วย เนื่องจากมีบุคลากรน้อยและมีภาระงานมาก จึงดำเนินการนิเทศภายในหลังจากการประชุมประจำเดือน มีการทบทวน ชักถาม และติดตามผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอน และมีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อทราบถึงความเคลื่อนไหวของการดำเนินการหลังการนิเทศภายในโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน

โรงเรียนวัดเสด็จ จะดำเนินการสรุปและรายงานผลการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนพร้อมกับการรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ เนื่องจากได้จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีด้วย อีกทั้งยังของงบประมาณในการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไปด้วย

อนึ่งในปีการศึกษา 2552 - 2553 โรงเรียนวัดเสด็จดำเนินการนิเทศภายในโดยการนิเทศแบบ กัลยาณมิตร มีรูปแบบการนิเทศอย่างกันเอง เนื่องจากใช้การประชุมประจำเดือนในการนิเทศภายในด้วย เนื่องจากครูมีน้อย และภาระงานของครูมาก

แนวทางการจัดกิจกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน

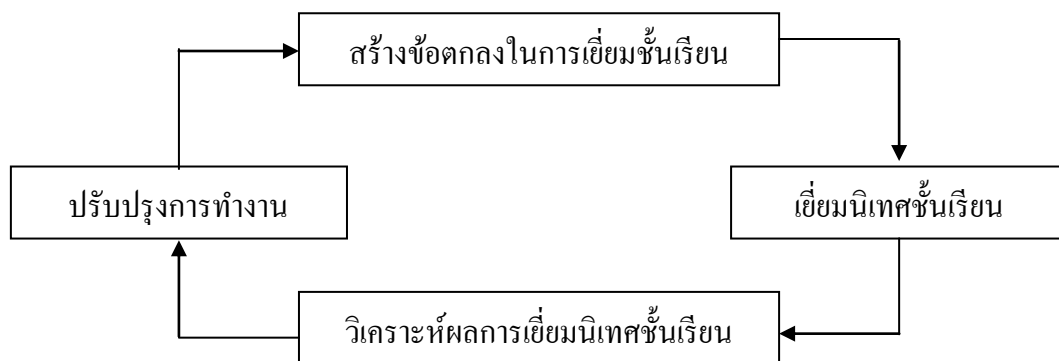
ความหมายการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน หมายถึง การที่ผู้นิเทศไปพบและสังเกตการณ์ทำงานของครูในชั้นเรียน เพื่อร่วมกันพัฒนาการทำงานให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสำรวจความต้องการของครู
- 2.2 เพื่อศึกษาปัญหาของครูในสถานศึกษา
- 2.3 เพื่อประเมินผลการสอนของครู
- 2.4 เพื่อกระตุ้นให้ครูปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
- 2.5 เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครู

ขั้นตอนการนิเทศแบบเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

รายละเอียดขั้นตอนการนิเทศแบบเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

ขั้นที่ 1 สร้างข้อตกลงในการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

การสร้างข้อตกลงในการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน มีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 พบปะสนทนา สร้างความคุ้นเคยและสร้างเจตคติที่ดีในการนิเทศแก่ครู
- 1.2 วางแผนการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน ร่วมกับครูในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.2.1 กำหนดการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน
 - 1.2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน
 - 1.2.3 กำหนดเรื่องที่จะนิเทศตามความต้องการ / จำเป็น ดังนี้
 - 1) การจัดทำเอกสารและงานธุรการประจำห้องเรียน
 - 2) การจัดห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน
 - 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.4 กำหนดวิธีการนิเทศ ดังนี้

- 1) สำรวจปัญหาและความต้องการของครู
- 2) สอบถามการปฏิบัติงานของครู
- 3) ให้คำปรึกษาแนะนำ
- 4) สังเกตการสอน

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการเยี่ยมชั้นเรียน

กับครู ดังนี้

ผู้นิเทศปฏิบัติการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน ตามข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

- 2.1 เข้าเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน ตรงตามเวลาที่กำหนด
- 2.2 ให้ความเป็นกันเอง เพื่อสร้างเจตคติที่ดีแก่ครู

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

ขั้นวิเคราะห์ผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน มีขั้นตอนดังนี้

- 3.1 วิเคราะห์ผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียนร่วมกับครู
- 3.2 สรุปผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน
- 3.3 ให้คำปรึกษาแนะนำ

ขั้นที่ 4 ปรับปรุงการทำงาน

ครูนำผลการเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน มาปรับปรุงแก้ไข

แบบบันทึกนิเทศแบบเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน

โรงเรียน.....กลุ่ม.....

อำเภอ.....

ชื่อผู้นิเทศ.....ชื่อผู้รับการนิเทศ.....ชั้น.....

วัน เดือน ปี	วิเคราะห์ผล การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	สรุปผล การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	ให้คำปรึกษาแนะนำ

แบบบันทึกการนิเทศภายในกิจกรรมการเยี่ยมชั้นเรียน

โรงเรียนวัดเสด็จ อำเภอเมืองลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1

ชื่อผู้รับการประเมิน.....ชั้น.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. การเตรียมการสอน แผนการสอนเป็นปัจจุบัน						เกณฑ์
2. จัดสื่อการเรียนการสอนเป็นระเบียบและมีร่องรอยการใช้						5 ดีมาก
3. มีสมุดบันทึกการนิเทศประจำชั้น						4 ดี
4. แต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู						3 ปาน
5. เอกสารงานธุรการ ในชั้นเรียนเป็นปัจจุบัน						กลาง
6. มีเพิ่มสะสมผลงานของนักเรียนรายบุคคล						2 น้อย
7. มีเพิ่มสะสมผลงานครู						1 แก้ไข
8. นักเรียนกล้าพูดคุยกับคนแปลกหน้า						
9. นักเรียนกล้าซักถาม						
10. นักเรียนกระตือรือร้นที่จะตอบคำถามของครูขณะที่สอน						
11. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมการเรียนที่ได้รับมอบหมาย						
12. นักเรียนร่าเริงแจ่มใส						
13. นักเรียนแต่งกายสะอาดเรียบร้อย						
14. มีป้ายนิเทศเพื่อแสดงข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ						
15. มีป้ายแสดงข้อมูลสถิติของห้องเรียนที่เป็นปัจจุบัน						
16. มีสัญลักษณ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์						
17. มีการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ						
18. มีการแสดงผลงานนักเรียน						
19. ห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ						
20. บรรยากาศในห้องเอื้อต่อการเรียนการสอน						
	รวม					
	เฉลี่ย					

บันทึกอื่น ๆ

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินกิจกรรมการนิเทศภายในกิจกรรมการสังเกตการสอน

โรงเรียนวัดเสด็จ อำเภอเมืองลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำปาง เขต 1
 ชื่อผู้รับการประเมิน.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 สอนสาระ.....ชั้น.....

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	4	3	2	1	0	
การเตรียมการสอน 1.การจัดทำบันทึกการสอน แผนการสอนไว้ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ 2.กำหนดสื่อการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหา 3.เครื่องมือวัสดุ ประเมินผลมีอย่างเพียงพอ บุคลิกภาพของครู 4.ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเองกับนักเรียน 5.การเคลื่อนไหว ท่าทางประกอบการสอนสร้างความสนใจนักเรียน 6.การใช้ภาษาถูกต้อง พูดย่อเสียงดังชัดเจน ไม่ตะคอก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 7.สนทนาและสร้างความเป็นกันเองกับนักเรียนก่อนสอน 8.ดูแลเอาใจใส่นักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรมอย่างทั่วถึง การดำเนินการสอน 9.การนำเข้าสู่บทเรียนด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เกม เพลง นิทาน 10.ชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ ทบทวนความรู้เดิม 11.ซักถามนักเรียนขณะสอน มีการเสริมแรง 12.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามบันทึกการสอน 13.เปิดโอกาสให้นักเรียนให้นักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น 14.สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม 15.มีการสรุปบทเรียน และทบทวนเนื้อหา						ระดับ 4 ดีมาก 3 ดี 2 ปาน กลาง 1 น้อย

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	4	3	2	1	0	
การใช้สื่อ 16.ความพร้อมของสื่อ 17.สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมและวัยของผู้เรียน 18.นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ 19.คำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้สื่อ การวัดผลประเมินผล 20.มีการประเมินก่อนเรียน 21.การประเมินผลระหว่างเรียน 22.การประเมินผลหลังเรียน						ระดับ 4 ดีมาก 3 ดี 2 ปานกลาง 1 น้อย
	รวม					
	เฉลี่ย					
	ร้อยละ					

บันทึกอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)